

Rome, 22 december 2019

‘Wees niet bang, Maria, je hebt genade hebt gevonden bij God. Je zult een kind ontvangen, je zult van hem bevallen en je zult hem Jezus noemen.’ Lukas 1:30-31

Lieve broeders en zusters,

Terwijl ik deze kerstboodschap aan jullie schreef, ontdekte ik tot mijn verbazing dat er hier in Rome een inspirerende kunstinstallatie is met de titel *Al Nati Oggi* (voor alle kinderen die vandaag geboren worden) van Alberto Garutti. De installatie, te zien van 2 juli 2019 tot 6 januari 2020, heeft dit bijschrift:

De straatlichten van het Piazza del Popolo zijn verbonden met de kraamafdeling van Policlinico Agostino Gemelli. Elke keer dat het licht knippert, betekent dit dat er een kind geboren wordt. Het werk is gewijd aan dat kind en alle kinderen die vandaag in deze stad zijn geboren.

Het woord voor bevalling is in het Italiaans ‘dare alla luce’, en in het Spaans, ‘dar a luz’, wat letterlijk betekent, ‘aan het licht geven’. In mijn Filippijnse taal staat er het woord ‘isilang’, wat verwijst naar het ‘Oosten’ (silangan) en deelt in het idee van gegeven worden aan het licht. Deze betekenis ligt dichtbij het Engelse ‘oriënteren’.

Geboren worden heeft dus te maken met aan het licht gegeven worden, de veilige duisternis van de baarmoeder te verlaten om vervolgens geleidelijk de ogen te openen voor een heldere en grotere wereld.

Toen de heilige moeder van Jezus was bevallen, bracht ze niet alleen haar zoon naar het licht, ze bracht ook het licht in onze wereld! Het evangelie van Johannes verkondigt dat Jezus het licht van de mensheid is, het licht dat in de duisternis schijnt... een licht dat door de duisternis niet overwonnen kan worden (Johannes 1:4-5).

Zeker, Kerstmis is het seizoen waarin de lange nachten geleidelijk overgaan in langere dagen (althans op het noordelijk halfrond). Maar duisternis maakt deel uit van Kerstmis.

De onvolledige vreugde die we met Kerstmis voelen, vertelt ons niet dat de geest van Kerstmis niet bij ons is. Integendeel, het doet ons beseffen dat Kerstmis komt in een wereld die verlangt naar een Messias die de wonden van de wereld kan genezen.

Soms hebben we de neiging om de verontrustende details van het kerstverhaal te ‘verbeteren’. De kerststal in onze kerken en kloosters lijkt een zacht en warm beeld te zijn van een liefhebbend en vredig gezin.

Maar als we even stoppen en erover nadenken, beseffen we dat het buitengewoon pijnlijk moet zijn geweest voor Jozef om dakloos te zijn in de plaats waar zijn familie vandaan kwam. Hij kon immers geen enkel familielid vinden dat hun een kamer voor de nacht kon geven, waardoor ze op zoek moesten naar een kamer in een herberg. Waarschijnlijk meed de familie van Jozef hem omdat hij een jonge vrouw had die zwanger raakte, nog voor ze waren getrouwd.

Ook moet het vreselijk moeilijk zijn geweest voor Maria om een kind te baren en te verzorgen in een stinkende stal, en dan een kribbe als wieg te hebben. En het moet angstaanjagend geweest zijn om te weten dat een koning zich zo onzeker voelde dat hij vele onschuldige kinderen liet doden en ook hun pasgeboren zoon bedreigde.

Het evangelie op Eerste Kerstdag spreekt over de wereld die de mens verwierp die ze het meeste nodig had. 'Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen' (Johannes 1:11).

Er zit een 'donkere kant' aan Kerstmis. Het maakt niet uit hoe groot of klein die is, het verdriet en de leegte die we voelen, zelfs tijdens Kerstmis, is deel van die duistere kant die we moeten erkennen om Jezus, ons licht, door die duisternis te laten schijnen.

In zijn apostolische brief *Admirabile Signum* legt paus Franciscus uit hoe ruïnes van oude gebouwen onderdeel werden van de kerststal: 'Deze ruïnes lijken geïnspireerd te worden door de dertiende-eeuwse gouden legende van dominicaan Jacobus de Voragine, die vertelt dat heidenen geloofden dat de tempel van de vrede in Rome zou instorten als een Maagd een kind kreeg.'

Meer dan wat ook zijn ruïnes het zichtbare teken van de gebroken mensheid, van alles wat onvermijdelijk een ruïne wordt en teleurstelt. Deze schilderachtige omgeving vertelt ons dat *Jezus nieuw is te midden van een verouderende wereld, dat hij is gekomen om te genezen en herbouwen, om de wereld en ons leven te herstellen naar hun oorspronkelijke pracht* (Admirabile Signum no. 4).

Kerstmis is niet alleen een feest, maar ook een opdracht. Er is een wonderlijk verhaal van een man die ooit voor God stond, zijn hart gebroken door de pijn en het onrecht in de wereld. 'Lieve God,' riep hij uit, 'Kijk naar al het leed, de angst en de ellende in uw wereld. Waarom stuur je geen hulp?'
God antwoordde: 'Ik stuurde hulp, ik heb jou gestuurd!'

Maar voordat God ons stuurt, heeft hij zijn eigen Zoon gestuurd. God stuurt de beste hulp en Jezus nodigt ons uit om in zijn werk en zending te delen. De zending van de Zoon door de Vader op de eerste Kerstmis gaat door: 'Zoals de Vader Mij heeft gezonden, zo zend ik Jou'.

Moge het **licht van Christus** door ons schijnen, om de duisternis om ons heen en in ons te verdrijven.

Een gezegende kerst voor u en allen die u dierbaar zijn!

Uw broeder,

Fr Gerard Francisco Timoner III, OP
Magister van de Orde der Predikers